

Ledvogter under Sorø Akademis Skovvæsen Jens Jørgensen om Pensionsforhøjelse.

Ved Folketingsmanden for Aalborg Amts 1ste Valgkreds (Jensen-Sønderup) er modtaget et Andragende fra Landbrugere i Horsens og Staa Byer om Understøttelse i Anledning af Skade, lidt under et Haglvejr i August Maaned f. A.

Disse Andragender ville blive tilstillede Finansudvalget.

Udenfor Dagsordenen har Justitsministeren Ordet for at fremsætte det for hans Vedkommende i Dag anmeldte Lovforslag.

Justitsministeren (*Svend Høgsbro*): Grundlovens Løfte i § 93 om, at det nærmere ved Lov skal bestemmes, hvorledes de nuværende Len, Stamhuse og Fideikommisgodser kunne overgaa til fri Ejendom, staar jo endnu uindløst. Der blev gjort et Skridt i Retning af at løse det ved Loven af 1854 om Frihed til at bortselge de paagældende Godsers Fæstegods; men det er, tror jeg at turde sige, ogsaa det hele. I Begyndelsen af 70erne fremkom der her i Tinget fra den daværende Justitsminister to Samlinger i Rad Forslag til en endelig Indløsning af dette Grundlovslofte. Det gik ud paa, at naar den nuværende Besidder af et af disse Godser ønskede det, kunde han faa det paa dem hvilende Baand løst ved Justitsministeriets og andre Statsmyndigheders Medhjælp; den nærmere Ordning var afhængig af, om hele den paagældende Slægt var enig i, at Baandet løstes; i saa Tilfælde kunde Løsningen foregaa ved, at den Sum, som de var enige om at vurdere Godset til, blev indbetalt som en fast Kapital, der da undergaves et lignende Baand, som Godset før havde været under; hvis derimod Slægten ikke var enig, kunde Justitsministeriet lade Godset taksere paa en vis nærmere bestemt Maade, og den Sum, der udkom, vilde da blive behandlet paa samme Maade, som jeg nys nævnede. Ved Siden deraf var der nogle Bestemmelser om, hvilken Erstatning Statskassen skulde have, fordi den i visse Tilfælde gik Glip af den Hjemfaldsret, den har til nogle af disse Godser. Dette Forslag kom imidlertid ikke videre end til en første Behandling i Tinget, det førte i alt Fald ikke til noget endeligt Resultat, og siden har der ikke foreligget Rigsdagen noget Forslag til en Løsning af denne Paragraf, i alt Fald ikke fra Regeringens Side.

Men derfor har Spørgsmaalet om Løftet ingenlunde været glemmt; det er atter

og atter blevet bragt paa Tale i vort politiske Liv baade i og udenfor denne Sal. det trænger paa, det kræver en Løsning og kræver den med Rette. Spørgsmaalet var jo ogsaa fremme overfor min Forgænger sidst i den afvigte Rigsdagssamling; han udtalte, at han var klar over, at dette Spørgsmaal krævede en Løsning, men mente imidlertid i Modsætning til, hvad der fra anden Side var foreslaaet, at Sagen ikke behøvede nogen Forberedelse i en Kommission, men kunde gøres til Genstand for umiddelbar Behandling paa Rigsdagen ved et af Ministeren selv udarbejdet Lovforslag, som han erklærede, at han var i Gang med. Jeg har imidlertid foretrukket at gaa den anden Vej og imødekomme det her i Tinget fra forskellige Sider fremsatte Ønske om, at Spørgsmaalet først gøres til Genstand for en Kommissionsbehandling. Derfor gaar det Lovforslag, jeg her fremsætter, i sin § 1 ud paa, at den Kommission, jeg foreslaar nedsat, faar det Hverv at udarbejde Forslag til Lov om Lens, Stamhuses og Fideikommisgodsers Overgang til fri Ejendom.

I Forbindelse med disse Spørgsmaal har man drøftet det saare vigtige Spørgsmaal om, hvorledes det endnu resterende Fæstegods her i Landet bedst kunde overgaa til fri Ejendom. Det er jo et Spørgsmaal, der ogsaa i Aarenes Løb atter og atter har været til Behandling her paa Rigsdagen, og som i de senere Aar er taget op med ny Kraft, særlig af det ærede Medlem fra Faaborg (H. P. Pedersen). Dette Spørgsmaal hører isoleret betragtet ikke under mit Omraade, men under Landbrugsministerens. Det er ikke medtaget blandt de Opgaver, som jeg foreslaar stillede den Kommission, der her er Tale om; det ligger til Dels netop i den Omstændighed, at det ikke hører under Justitsministeren, men under Landbrugsministeren; men jeg er ingenlunde blind for, at der dog er en naturlig Sammenhæng mellem disse to Opgaver, og jeg har derfor ogsaa ved den Tidsfrist, som jeg har foreslaaet givet denne Kommission, nemlig til Udgangen af 1911, taget Hensyn til, at der i Mellemtiden kunde blive Tid for Landbrugsministeren til at overveje dette Spørgsmaal, overveje, om han vil fremsætte Lovforslag derom umiddelbart for Tinget, eller hvilken anden Forberedelse han nu maatte finde, at dette Spørgsmaal krævede.

Men dernæst skulde Kommissionen, som det fremgaar af den af den højtærede Formand oplæste Titel, og som det yder-